

Biblioteka LingVariów
Glottodydaktyka
Tom 17

Iwona Janowska

WYPOWIEDŹ USTNA W DYDAKTYCE JĘZYKOWEJ NA PRZYKŁADZIE JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO

взаимодействие

mediation activities

wypowiadać się

sprechen

說話

говорить

hablar

wypowiedź ustna

expresión oral

Uniwersytet Jagielloński
Wydział Polonistyki

**WYPOWIEDŹ USTNA W DYDAKTYCE JĘZYKOWEJ
NA PRZYKŁADZIE JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO**

Biblioteka „LingVariów”
Glottodydaktyka t. 17

Redaktor naukowy serii
Iwona Janowska

IWONA JANOWSKA

WYPOWIEDŹ USTNA W DYDAKTYCE JĘZYKOWEJ
NA PRZYKŁADZIE JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO

Z prac Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego

Biblioteka „LingVariów”
Glottodydaktyka t. 17

IWONA JANOWSKA

WYPOWIEDŹ USTNA W DYDAKTYCE JĘZYKOWEJ
NA PRZYKŁADZIE JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO

Księgarnia Akademicka
Kraków 2019

© Copyright by Iwona Janowska, 2019

Recenzent
dr hab. Magdalena Sowa, prof. UMCS w Lublinie

Redakcja
Irena Gubernat

Projekt okładki
Paweł Sepielak

ISBN 978-83-7638-923-3

Publikacja dofinansowana przez
Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie
Uniwersytetu Jagiellońskiego

KSIEGARNIA AKADEMICKA
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel./faks: 12 431 27 43, 12 421 13 87
akademicka@akademicka.pl
www.akademicka.pl

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
1. Od języka do komunikacji i działania – wkład koncepcji lingwistycznych w rozwój dydaktyki języków obcych	13
1.1. Koncepcje strukturalistyczne	14
1.2. Teoria aktów mowy i pojęcie kompetencji komunikacyjnej.....	14
1.3. Analiza dyskursu	18
1.4. Język jako działanie	20
1.5. Modele komunikacji językowej	21
2. Przyswajanie sprawności mówienia i proces produkcji mowy	27
2.1. Kognitywna teoria przyswajania języka	27
2.2. Socjokulturowa teoria uczenia się	29
2.3. Psycholingwistyczne aspekty produkcji	31
2.4. Mechanizm produkcji mowy Willema Levelta.....	32
3. Mówienie w metodach i podejściach do nauczania języków obcych.....	37
3.1. Metodologia tradycyjna (niebezpośrednia) i bezpośrednia	38
3.2. Metodologia strukturalno-behawioralna	41
3.3. Paradygmat konstruktywistyczny i podejście kognitywne	43
3.4. Paradygmat komunikacyjny i podejście ukierunkowane na działanie	44
3.5. Komunikacja ustna w metodach i podejściach	48
4. Kompetencja komunikacyjna w dydaktyce języków obcych.....	51
4.1. Lingwistyczne ujęcia kompetencji – od Chomsky'ego do Hymesa.....	51
4.2. Modele dydaktyczne kompetencji komunikacyjnej.....	53
4.2.1. Model Michaela Canale'a i Merrill Swain (1980, 1983).....	53
4.2.2. Model Sophie Moirand (1982)	54
4.2.3. Modele Lyle'a Bachmana (1990) oraz Lyle'a Bachmana i Adriana Palmera (1996)	55
4.2.4. Model Marianne Celce-Murcia (2007).....	56
4.3. Kompetencja(e) w dydaktyce działaniowej.....	57
4.3.1. Kompetencje ogólne	58
4.3.2. Komunikacyjne kompetencje językowe.....	59
4.4. Użyteczność modeli kompetencji komunikacyjnej	61

5. Wypowiedź ustna – ogólna charakterystyka umiejętności.....	63
5.1. Język mówiony a język pisany.....	64
5.2. Socjolingwistyczne i pragmatyczne aspekty wypowiedzi ustnej.....	65
5.3. Komunikacja niewerbalna.....	68
5.4. Strategie wypowiedzi ustnej.....	69
5.5. Elementy konstytutywne wypowiedzi ustnej.....	71
6. Mówienie jako działanie językowe.....	75
6.1. Od czterech sprawności językowych do czterech sposobów działania	76
6.2. Funkcje działań językowych.....	78
6.3. Działania a strategie użycia języka	79
6.4. Ustne działania i strategie produktywne	80
6.5. Ustne działania i strategie interakcyjne	82
6.6. Ustne działania i strategie mediacyjne.....	84
7. Komunikacja w klasie językowej – typy, cele i warunki.....	89
7.1. Autentyczna komunikacja w sali lekcyjnej?.....	91
7.2. Typy komunikacji na lekcji języka obcego.....	93
7.3. Produkcja ustna: „ja” autentyczne i „ja” symulowane.....	94
7.4. Warunki sprzyjające komunikacji ustnej	95
7.5. Postawa nauczyciela i kierowanie lekcją.....	101
8. Nauczanie mówienia – uwarunkowania i implikacje.....	105
8.1. Podejścia do nauczania mówienia.....	105
8.2. Kompetencje językowe a rozwijanie sprawności mówienia	107
8.2.1. Podsystemy języka a rozwijanie działań ustnych.....	108
8.2.2. Równoległe rozwijanie kompetencji językowych i komunikacyjnych.....	114
8.3. Ćwiczenia i zadania w nauczaniu mówienia.....	116
8.3.1. Ćwiczenia przedkomunikacyjne	117
8.3.2. Zadania o charakterze komunikacyjnym.....	119
8.4. Zasady rozwijania sprawności mówienia	121
8.4.1. Sterowanie działaniami uczniów.....	122
8.4.2. Polecenia do ćwiczeń i zadań	124
8.4.3. Integrowanie działań językowych	125
8.5. Techniki nauczania mówienia	130
8.5.1. Klasyfikacje technik nauczania	130
8.5.2. Produktywne, interakcyjne i mediacyjne techniki nauczania mówienia	134
8.5.3. Kryteria doboru i tworzenia zadań rozwijających sprawność mówienia	145
8.6. Obraz w rozwijaniu sprawności mówienia	147
9. Zadanie jako forma rozwijania sprawności mówienia.....	153
9.1. Podejście ukierunkowane na działanie.....	153
9.2. Zadanie w dydaktyce języków obcych.....	154
9.3. Rodzaje zadań i ich funkcje.....	157

9.3.1. Zadanie a ćwiczenie	158
9.3.2. Przykłady zadań i ćwiczeń	159
9.4. Fazy nauczania opartego na wykonywaniu zadań	162
9.5. Zadaniowa lekcja mówienia	165
10. Ocenianie sprawności mówienia	177
10.1. Ewaluacja i jej funkcje	177
10.2. Co oceniać, czyli o kompetencjach użytkownika języka	180
10.3. Techniki i narzędzia oceny wypowiedzi ustnej	183
10.4. Kontrola i ocena w podejściu ukierunkowanym na działanie	194
10.5. Egzamin ustny w certyfikacji znajomości języka polskiego jako obcego	200
10.5.1. Opisy umiejętności mówienia	202
10.5.2. Zadania egzaminacyjne	203
10.5.3. Kryteria oceny	204
Podsumowanie	209
Spis ilustracji	215
Spis schematów i tabel	217
Bibliografia	219
Indeks osobowy	231
Streszczenie	235
Summary	237
Résumé	239

WPROWADZENIE

Jak wynika chociażby z tytułu niniejszej publikacji, kluczowe zagadnienie zawartych w niej rozważań dotyczy nauczania i uczenia się obcojęzycznej mowy w warunkach zinstytucjonalizowanych. Problem ten jest powszechnie znany nauczycielom, autorom programów i materiałów dydaktycznych, ponieważ to właśnie oni podejmują próby realizacji tego celu. W literaturze tematycznej nie brak również sugestii i wskazówek, jak rozwiązywać trudne problemy związane z akwizycją tej sprawności.

Rozwój technologii informacyjnych, obecność multimediiów w salach lekcyjnych z jednej strony ułatwiają ten proces, upowszechniając dostęp do wypowiedzi w języku obcym, z drugiej zaś czynią go bardziej skomplikowanym i kompleksowym, poszerzając gamę sposobów tworzenia, przekazywania i odbierania informacji.

Aby zrozumieć istotę problemu i w sposób prawidłowy podejść do nauczania / uczenia się mówienia, należy spojrzeć na tę kompetencję przez pryzmat wybranych zagadnień teoretycznych, które ona implikuje, usytuować je na tle naukowych koncepcji dotyczących samej istoty języka, jego użycia i nauczania. Kompetencja ta wymaga bowiem w pierwszej kolejności umieszczenia jej w szerszym kontekście teoretycznym.

Punktem wyjścia refleksji zamieszczonych w tej publikacji uczyniliśmy rozważania na temat koncepcji lingwistycznych (rozdział 1), które odegrały zasadniczą rolę w rozwoju dydaktyki języków obcych, w tym także mówienia, stanowiącego jedynie wycinek kompleksowego procesu nauczania i uczenia się języka obcego i podlegającego tym samym ogólnym prawom co pozostałe sprawności.

Nie mniej istotnym i ciekawym tematem jest sam proces produkcji mowy oraz teorie uczenia się (rozdział 2). Analizujemy je głównie z punktu widzenia różnych koncepcji psychologicznych, które znacząco wpłynęły na kształt współczesnych założeń dydaktycznych.

Wiele uwagi poświęcono miejscu i roli mówienia w historycznie ukształtowanych prądach metodologicznych (rozdział 3). Znajomość metod nauczania to wciąż jedno z podstawowych zagadnień dydaktyki językowej, tym bardziej że w publikacjach europejskich mocno podkreśla się, iż nauczyciel powinien znać wiele metod, by móc odpowiednio je dobierać, dostosowując swoje nauczanie/działanie do potrzeb bardzo zróżnicowanej populacji uczących się.

Mimo iż pojęcie kompetencji komunikacyjnej, czyli umiejętności posługiwania się językiem, przewija się nieustannie niemal na wszystkich stronach publikacji, dodatkowo poświęcono mu cały rozdział (4), przedstawiając jej dydaktyczne modele i poglądy wybranych autorów. Mówienie jest jednym z elementów tej wieloaspektowej konstrukcji – inaczej postrzeganej przez różnych naukowców.

Przechodząc od ogółu do szczegółu, w dwóch kolejnych rozdziałach (rozdziały 5 i 6) dokonano charakterystyki wypowiedzi ustnej – porównując ją z językiem piśmianym, analizując między innymi jej elementy konstytutywne i strategie stosowane przy jej tworzeniu, a następnie umieszczając ją (w sekcji szóstej) na tle pozostałych działań językowych wyszczególnionych w *Systemie opisu*. Mówienie postrzega się dzisiaj jako działanie językowe realizowane w formie wypowiedzi ciągłej, interakcji i mediacji. Powyższe zestawienia, porównania i analizy pozwalają z jednej strony lepiej zrozumieć istotę tej sprawności, wydobyć jej specyfikę, z drugiej zaś wskazują, jak ściśle jest ona zintegrowana z pozostałymi działaniami.

Obecnie nikt nie ma wątpliwości co do tego, że *gros* czasu lekcyjnego należy przeznaczyć na naukę komunikacji. Wśród specjalistów pojawia się jednak szereg wątpliwości, czy i na ile można mówić o autentycznej komunikacji w środowisku edukacyjnym (rozdział 7). Zdania są podzielone: jedni akcentują jej sztuczny charakter, inni podkreślają jej podobieństwo do tej z rzeczywistości. Konsensusem wydaje się wyszczególnienie kilku rodzajów komunikacji w procesie dydaktycznym, wśród nich również autentycznej. Najważniejsze jest jednak to, że – autentyczna czy symulowana – przygotowuje uczących się do funkcjonowania w środowisku pozaszkolnym.

Innym aspektem problemu rozwijania sprawności mówienia (rozważanym często przez specjalistów) jest stopień konieczności i kolejności nauczania podsystemów języka (rozdział 8), inaczej mówiąc, nieustająca debata na temat roli fonetyki, leksyki i gramatyki, sposobów ich nauczania oraz usytuowania przed, w trakcie czy po komunikacji. Nauczanie równoległe elementów języka i mówienia okazuje się najczęściej preferowaną metodą. Służą temu popularne dzisiaj ćwiczenia przedkomunikacyjne i komunikacyjne realizowane przed przystąpieniem do wykonywania zadań. Repertuar technik nauczania mówienia jest nieograniczony, dzielimy je na produktywne, interakcyjne i mediacyjne. Niektóre z nich zilustrowano za pomocą konkretnych przykładów.

Niezwykle istotny z punktu widzenia współczesnej dydaktyki jest rozdział 9 traktujący o zadaniach, ich rodzajach i roli w akwizycji mowy. Przykładowe scenariusze ilustrują fazy nauczania opartego na wykonywaniu zadań. „Zadaniowa lekcja mówienia” jest zwięźczeniem, praktycznym odzwierciedleniem licznych refleksji na temat zadań przewijających się przez całą publikację.

Określenia „nauczanie” i „uczenie się” są ściśle zintegrowane z pojęciem „ocenianie”. Jak i co oceniać, jakie techniki i narzędzia stosować, czym powinna charakteryzować się ewaluacja w podejściu ukierunkowanym na działanie – na te i podobne pytania przynosi odpowiedź ostatni rozdział opracowania (rozdział 10). Dostar-

cza on również konkretnych przykładów zadań egzaminacyjnych wraz z kryteriami ewaluacji.

Chociaż treści poszczególnych rozdziałów ogniskują się głównie na zagadnieniach dydaktycznych, książka ta nie ma ambicji przewodnika metodycznego, odpowiadającego na pytania, w jaki sposób zapewnić sukces w nauczaniu i uczeniu się mówienia, ale ma na celu pobudzanie do refleksji obydwu partnerów procesu dydaktycznego, do przemyślenia na nowo, czym w istocie jest nauka mówienia i jak należy rozwijać tę sprawność w ramach kursu językowego.

Rozważania teoretyczne i przykłady zaczerpnięte z praktyki pedagogicznej zawarte w niniejszej publikacji powinny przyczynić się do zmiany percepcji, wyobrażeń i nastawień, do redukowania lęku i niepewności odnośnie do tego działania językowego, albowiem negatywne postawy nic nie wnoszą do całego procesu, wręcz go utrudniają. Pozbycie się uprzedzeń pozwoli śmielej stawiać czoła trudnościom napotykanym w nauczaniu i uczeniu się mówienia.

Mówienie jest sprawnością, która implikuje wiele dziedzin/dyscyplin. Jednym z celów niniejszego opracowania jest przekonanie osób związanych z kształceniem językowym, iż lepsze poznanie mechanizmów leżących u podstaw produkcji mowy i jej nauczania umożliwi nauczycielowi ich pełniejszą kontrolę, pozwoli pozbyć się stereotypowego podejścia do rozwijania tej sprawności, traktowania jej jako wyjątkowo trudnej, nieuchwytej, efemerycznej.

Powrót do rzeczywistości, realne spojrzenie na tę kompetencję, poznanie i zrozumienie uwarunkowań i mechanizmów tworzenia wypowiedzi ustnej oraz strategii jej nauczania, wyzbycie się lęku i uprzedzeń – takie właśnie cele przyświecają tej publikacji.

STRESZCZENIE

Niniejsza publikacja wpisuje się w obszar glottodydaktyki, a w centrum rozważań stawia kształtowanie i rozwijanie kompetencji mówienia w języku obcym. Refleksje na temat nauczania i uczenia się mówienia obejmują dwa zasadnicze rodzaje zagadnień. Pierwszy z nich to rozważania o charakterze teoretycznym, którym poświęcono trzy pierwsze rozdziały niniejszej publikacji. Przedstawiono w nich kluczowe teorie wyrosłe na gruncie językoznawstwa teoretycznego i stosowanego oraz koncepcje psychologiczne dotyczące samej istoty języka, jego użycia oraz nauczania i uczenia się. Chodzi tu o teorie naukowe, które odegrały zasadniczą rolę w rozwoju dydaktyki języków obcych, w tym także mówienia, ponieważ wypowiedź ustna to jedynie niewielki wycinek kompleksowego procesu nauczania i uczenia się języka obcego, podlegający tym samym ogólnym prawom co pozostałe sprawności.

Przywołanie istotnych problemów teoretycznych przygotowało teren do rozważań natury praktycznej zawartych w kolejnych rozdziałach i pozwoliło wskazać parametry kluczowe dla zdefiniowania samej kompetencji komunikacyjnej oraz operacyjnych założeń procesu dydaktycznego, w ramach którego może/powinna być rozwijania w środowisku instytucjonalnym. Tak więc drugi typ rozważań – wyrażnie o nachyleniu praktycznym i dydaktycznym – dotyczy takich kwestii, jak: charakterystyka sprawności mówienia jako takiej oraz jako działania językowego, uwarunkowania procesu nauczania wypowiedzi ustnej, zasady i techniki rozwijania tej kompetencji ze szczególnym uwzględnieniem uczenia się przez wykonywanie zadań, w końcu sposoby oceniania wypowiedzi ustnej. Propozycje praktycznych rozwiązań metodycznych zilustrowano przykładami.

Mówienie postrzega się dzisiaj jako działanie językowe realizowane w formie wypowiedzi ciągłej, interakcji i mediacji, wymagające jednoczesnego odbierania, przetwarzania i tworzenia tekstu. Jest to sprawność, która implikuje wiele dziedzin/dyscyplin. Przetawiony powyżej układ tematyczny, wszelkie zestawienia, porównania i analizy zawarte w książce pozwalają wnikać głębiej w istotę samej sprawności, wydobyć jej specyfikę, dostrzec jej ściśle powiązanie z pozostałymi działaniami językowymi. Takie spojrzenie na tę kompetencję, lepsze zrozumienie mechanizmów leżących u podstaw produkcji mowy oraz zasad i uwarunkowań rozwijania mówienia w warunkach zinstytucjonalizowanych (w tym stosowania odpowiednich strategii), umożliwi nauczycielom pełniejszą kontrolę procesu dydaktycznego, a w konsekwencji odejście od stereotypowego postrzegania tej sprawności, traktowania jej jako wyjątkowo trudnej, nieuchwytniej i efemerycznej.

SUMMARY

This book falls within the field of language education and focuses on the shaping and developing of speaking competence in a foreign language. Reflection on teaching and learning speaking comprises two basic types of issues. The first of these includes deliberations of theoretical character, which are the subject matter of the first three chapters of the book. They introduce the key theories developed within theoretical and applied linguistics as well as psychological ideas about the very essence of language, its use, as well as teaching and learning. What is meant here is scientific theories that played a fundamental role in the development of the teaching of foreign languages, including speaking, as oral production is only a small segment of the comprehensive process of foreign language teaching and learning, subject to the same laws as the other skills.

The discussion of those important theoretical issues has provided the background to practical deliberations in the chapters that follow and made it possible to determine which parameters are crucial for defining communicative competence itself as well as the operational assumptions behind the teaching process on the basis of which it may/should be developed in an institutional context. Therefore, deliberations of the second type – those with a more practical and pedagogical orientation – pertain to such issues as the characterization of speaking competence as such and as a linguistic operation, determinants of the process of teaching speaking, principles and techniques of developing this skill with a primary focus on task-based learning and, finally, oral production assessment tools. Proposals for practical pedagogical solutions are illustrated with examples.

Speaking is nowadays considered to be a linguistic operation which is carried out in the form of continuous oral performance, interaction and mediation, and which requires at the same time text reception, processing and production. It is a skill which involves a large number of fields/disciplines. The arrangement of topics outlined above, all charts, comparisons and analyses presented in the book make it possible to penetrate deeper into the essence of the competence itself, to highlight its specific character, and to perceive its close connection to other language operations. Such a viewpoint on this skill, a better understanding of the mechanisms at the root of speech production as well as of the principles and determinants of the development of speaking in an institutional context (including implementation of appropriate strategies), will enable teachers to have better control of the teaching process, and in consequence to stop perceiving this skill in a stereotypical way and treating it as particularly difficult, elusive and ephemeral.

RÉSUMÉ

Cet ouvrage s'inscrit dans le large domaine de la didactique des langues étrangères, plus précisément, il porte sur l'enseignement / apprentissage de l'expression orale dans un contexte scolaire. Le livre contient deux catégories de réflexions sur la pédagogie de la parole. Les trois premiers chapitres présentent des théories clés issues de la linguistique théorique et appliquée, ainsi que des concepts psychologiques concernant la nature même de la langue, la production de la parole et le processus de son acquisition dans un milieu institutionnel. Il s'agit ici de théories scientifiques qui ont joué un rôle fondamental dans le développement de la didactique des langues vivantes et surtout celle de l'expression orale, car cette dernière ne représente qu'une petite partie du processus complet d'enseignement et d'apprentissage d'une langue étrangère, soumise aux mêmes lois générales que les autres compétences.

Le rappel de problèmes théoriques importants a préparé l'espace de réflexions pratiques contenues dans les chapitres suivants et a permis d'indiquer les paramètres clés indispensables pour définir la compétence de communication elle-même et les bases opérationnelles du processus didactique, dans le cadre desquelles il peut, ou devrait être développé dans un environnement institutionnel. Ainsi, le second type de réflexions – aux tendances pratiques et didactiques claires – concerne les problèmes tels que, par exemple : traits caractéristiques de l'oralité, expression orale comme activité langagière, conditions nécessaires à son appropriation efficace, stratégies et techniques du développement de cette compétence avec un accent particulier sur l'apprentissage par la réalisation des tâches, et enfin l'évaluation de cette compétence. Plusieurs de nos propositions méthodologiques sont accompagnées de fiches pédagogiques qui présentent d'une façon pratique et concrète comment enseigner la langue parlée à l'école.

Aujourd'hui l'expression orale est perçue comme une activité langagière sous forme de discours continu, d'interaction ou de médiation, nécessitant simultanément la réception, le traitement et la création de texte. C'est une compétence qui implique de nombreux domaines ou disciplines. La construction de l'ouvrage, les sujets abordés, les analyses et comparaisons contenues dans ce livre permettent d'approfondir les problèmes liés à cette compétence et à son enseignement / apprentissage. Il s'agissait non seulement de faire ressortir la spécificité de la langue parlée, mais aussi de montrer son lien étroit avec d'autres activités langagières.

Nous espérons que l'approche proposée dans cette publication, une meilleure compréhension des mécanismes sous-jacents à la production de la parole ainsi

que des principes et des conditions du développement de la production orale dans l'enseignement institutionnalisé permettront aux enseignants de mieux maîtriser le processus didactique et, par conséquent, d'abandonner la perception stéréotypée de cette compétence, vue souvent comme très difficile, insaisissable et éphémère.

[...] Bezsprzecznym atutem recenzowanej publikacji jest autorskie spojrzenie Iwony Janowskiej na analizowany problem wypowiedzi ustnej. Opierając się na solidnych osiągnięciach językoznawstwa stosowanego i glottodydaktyki, Autorka nie ogranicza się tylko do referowania ich założeń. To, co najbardziej wartościowe w ocenianej książce, to cały repertuar autorskich sposobów, technik i narzędzi, jakie Janowska proponuje nauczycielowi języka obcego, by mógł i umiał projektować proces dydaktyczny oraz oceniać postępy swoich uczniów w sposób operacyjny, celowy i na miarę wyzwań współczesnych czasów bez względu na to, jakiego języka obcego naucza, na jakim poziomie i w jakim kontekście edukacyjnym.

z recenzji prof. dr hab. Magdaleny Sowcy

dr hab. Iwona Janowska – adiunkt, kieruje Katedrą Języka Polskiego jako Obcego na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. W swojej pracy badawczej zajmuje się zastosowaniem podejścia ukierunkowanego na działanie w nauczaniu/uczeniu się języków obcych, planowaniem dydaktycznym oraz rozwijaniem działań językowych.

Jest autorką monografii oraz artykułów z zakresu glottodydaktyki i metodyki nauczania języków obcych, programów nauczania oraz zbiorów zadań do nauczania języka francuskiego i języka polskiego jako obcego (*Planowanie lekcji języka obcego* 2010, *Podejście zadaniowe do nauczania i uczenia się języków obcych* 2011, *Programy nauczania języka polskiego jako obcego. Poziomy A1-C2* 2011, 2016).

Od 2009 roku pełni funkcję sekretarza Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.